

Energidepartementet
Postboks 8148 Dep
0033 OSLO

Saksbehandler, innvalgstelefon
Thomas Møller, 74 16 81 26

Høringsuttalelse til melding med forslag til utredningsprogram for etablering av kjernekraftverk i Taftøy Næringspark i Aure og Heim kommuner

Statsforvalteren har mottatt ovennevnte melding med utredningsprogram til uttalelse. Under følger innspill til saken på Statsforvalterens ulike fagområder:

Overordnede føringer

Norsk Kjernekraft AS har identifisert egnede områder for SMR (små modulære reaktorer) i samarbeid med kraftintensiv industri og kommuner. Meldingen som nå er på høring, informerer om at Norsk Kjernekraft AS ønsker å etablere et anlegg for SMR ved Taftøy Næringspark i Aure og Heim kommuner.

Det er per i dag ikke fattet noen beslutning om at det skal etableres kjernekraft i Norge. Energidepartementet påpeker i sin oversendelse at formålet med en konsekvensutredning er å belyse det planlagte tiltakets konsekvenser og danne grunnlag for et forsvarlig beslutningsgrunnlag i en eventuell senere konsesjonsprosess. Høringen av meldingen vil også kunne bidra til å styrke det generelle kunnskapsgrunnlaget.

Statsforvalteren i Trøndelag er opptatt av at det fremskaffes et best mulig kunnskaps- og beslutningsgrunnlag for en ev. etablering av kjernekraft i Norge. Vi ser dermed positivt på at regjeringen tar sikte på å sette ned et offentlig utredningsutvalg som skal gjøre en bred gjennomgang og vurdering av ulike sider ved en ev. slik etablering.

Arbeidet bør sette søkelys på så vel mulige positive sider som mulige utfordringer ved etablering av kjernekraft. I dette inngår eks. virkninger på kraftmarkedet, forsyningssikkerhet, behov for annen ny fornybar kraft som eks. vindkraft og vannkraft med kost-nytte analyser av ulike produksjonsetableringer og produksjonsformer. For øvrig har Statsforvalteren ut fra sine ulike fagavdelinger følgende merknader.

Landbruk

Vi merker oss at matproduksjon bare er nevnt i forbindelse med potensial knyttet til utnytting av overskuddsvarme. Vi ser at overskuddsvarme kan gi nye muligheter, noe som er positivt.

Deler av det avsatte området er dyrkbart. I utredningsprogrammet er landskap, herunder jordressurser (vern av jordbruksland), en faktor som skal vurderes (punkt 6.2.3, tabell 4). For landbruket er det ikke bare konsekvensene for arealene knyttet til utbygging av anlegget som har betydning. Det vil være enda viktigere å belyse konsekvensene for landbruket og matproduksjonen innenfor influensområdet på kort og lang sikt ved en eventuell hendelse som medfører stråling eller radioaktivitet – eller fare for dette.

Vi ber om at også ovennevnte belyses i det forestående utredningsarbeidet.

Klima og miljø

Innspill til utredningsarbeidet

En vesentlig faktor som det er viktig å utrede godt i vurderingen av om det skal åpnes for kjernekraft i Norge er fare for forurensning og da særlig atomreaktivt utslipp, både i forhold til påvirkning på vannkvalitet i ferskvann, grunnvann og sjø, på naturmangfold (vegetasjon og dyr) og på mulige kortvarige og langvarige helseskader for mennesker.

Det er viktig at det utvikles en god metode for å vurdere influensområder for mulige ulykker. Det er hele influensområdene som må være grunnlaget for å vurdere virkninger av mulig framtidig kjernekraft i Norge.

En slik utredning bør også inneholde en bred diskusjon om alternative og mer naturvennlige måter å løse framtidig energibehov på, slik som effektivisering av allerede utbygde kraftverk, alternative energiformer (f.eks. solenergi på bygninger) og ikke minst energisparing og redusert forbruk. Industriens og kommunens rolle for å redusere behovet for energi gjennom energisparing, energieffektivisering og sirkulærøkonomi bør diskuteres bredt i utredningen.

Innspill til foreslått utredningsprogram for Taftøy næringsområde

Nullalternativ

Vi mener at nullalternativet er ingen utbygging og at det dermed ikke har negative konsekvenser.

Det blir etter vår mening feil å ta inn utbygging av andre energikilder inn i nullalternativet.

Alternativer til utbygging av kjernekraft er ikke bare utbygging av ny vannkraft eller vindmøller, men kan også være effektivisering av allerede utbygde kraftverk, alternative energiformer som f.eks solenergi på bygninger, energisparing osv.

Nettalternativ vil ha stor innvirkning på tiltakets påvirkning på natur og klima

Det er derfor viktig at alle nettalternativene utredes godt.

Faktorer som skal vurderes i utredningsprogrammet 6.2.3, tabell 4

Vi mener at naturtyper må kartlegges både på land, i ferskvann og i sjø i hele influensområdet etter gjeldende metodikk. Det samme gjelder for leveområder for fisk (både i ferskvann og sjø) og fugl.

En vesentlig faktor som det er viktig å utrede godt er fare for forurensning og da særlig atomreaktivt utslipp, både i forhold til påvirkning på vannkvalitet i ferskvann, grunnvann og sjø, på naturmangfold (vegetasjon og dyr) og på kortvarige og langvarige helseskader for mennesker. Dette er nesten ikke omtalt.

§ 12 i vannforskriften må utredes.

Det er viktig at influensområde for mulige ulykker kartlegges grundig og defineres. Utredningsområdet bør omfatte hele influensområdet.

Barn og unge og Helse og omsorg

Vi minner om at folkehelseloven også må legges til grunn i det videre arbeidet og at det må gjøres en risikovurdering av helsekonsekvenser. Helsekonsekvensutredning handler om å synliggjøre hvorvidt et tiltak vil medføre positive eller negative endringer for folkehelsen. Utredning av helsekonsekvenser kan gjøres som en selvstendig utredning eller inngå som en del i mer generelle konsekvensutredning. For ytterligere informasjon se: [Helsekonsekvensutredning - Helsedirektoratet](#)

For denne saken vil særlig følgende være aktuelt:

Ytre miljøfaktorer

Ytre miljøfaktorer som i ulik grad kan påvirke befolkningens helse og trivsel kan være luftforurensing, innneklima, stråling, støy, miljøgifter og kjemikalier, og klimaendringer.

- Påvirkes noen av de ytre miljøfaktorene; blir befolkningen eller grupper utsatt for mer eller mindre eksponering for noen av de ytre miljøfaktorene?

Nærmiljøkvaliteter

Med nærmiljøkvaliteter menes faktorer i nærmiljøet som fremmer eller motvirker folkehelsen. Nærmiljø omfatter både fysiske og sosiale forhold, samspillet mellom mennesker og mellom mennesker og deres fysiske omgivelser. Nærmiljøfaktorer påvirker muligheten for deltakelse, inkludering og trivsel.

- Påvirkes forutsetningene for trygghet i nærmiljøet?
- Påvirkes fysiske eller sosiale aspekter ved nærmiljøet?
- Påvirkes opplevelsen av trygghet?
- Påvirkes tilgang til rekreasjons- og aktivitetsmuligheter?

Infrastruktur, planlegging og transport

Optimal planlegging av veier, transport og boligbygging krever vurdering av konsekvenser for helse ettersom dette kan redusere miljømessig kostbare utslipp, forbedre kapasiteten i transportnettet og effektivisere transport av mennesker, varer og tjenester.

- Påvirkes gang- og sykkelveier?
- Påvirkes mulighet til fysisk aktivitet?
- Påvirkes risikoen for å bli utsatt for skader og ulykker?

Samfunnssikkerhet

Risiko- og sårbarhet – flom og skred, klimaendringer

Som beskrevet i vår uttalelse til oppstart av områdeplanarbeid, må det utarbeides en risiko- og sårbarhetsanalyse (ROS) jf. pbl § 4.3. Konklusjonen av ROS analysen kan fremstilles som del av konsekvensutredningen. Det må imidlertid ligge et analysearbeid til grunn som vurderer alle faktorer som kan påvirke risiko og sårbarhet i de områdene som planlegges utbygd, eller som vil bli påvirket av ny arealplan. ROS analysen må synliggjøres, slik at vi ser hva som er vurdert av risiko- og sårbarhetsfaktorer.

Konkret til forslaget til utredningsprogram vil vi påpeke at virkninger av klimaendringer og risiko for flom og skred må utredes. Inkludert at kjølevann hentes fra fjorden. Det aktuelle området ligger i et område med stor mulighet for marin leire (NGU).

Området ligger også inntil elva Eiteråa, med aktsomhetsområde for flom (NVE).

Kartverket har utarbeidet dreneringslinjer for hele Trøndelag (datasett 2023). Datasettet viser at det vil samle seg vann i det omsøkte området i perioder med mye nedbør.

Hvordan fremtidige klimaendringer eventuelt vil påvirke tiltaket må vurderes. Veiledning finnes på klimatilpasning.no. Overvannshåndtering må vurderes. Det må gis en beskrivelse av elementer i

utbyggingsområdet som bidrar til klimatilpasning; f.eks. naturlig flomdemping, eller naturlig lagring av klimagasser. Tiltakets konsekvenser for områdets naturlige evne til å dempe virkningene av forventede klimaendringer må beskrives. Aktuelle tiltak for klimatilpasning må beskrives.

Påvirkninger utenfra

I konteksten med urolige tider i Europa og verden må det i en samfunnssikkerhet- og beredskapstankegang regnes med menneskeskapte faremomenter som terror og sabotasje. Dette må utredes.

Andre eventuelle sårbarheter

Norsk regelverk for utvikling av kjernekraft er ikke på plass, og må etableres og utvikles før vi eventuelt kan gi veiledning. Vi viser til Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet. Som hovedprinsipp må konsekvensutredningen vise at sikkerheten er ivaretatt, herunder at det er akseptable løsninger for avfallsbehandling og for strålingsfare. Det må derfor tas høyde for eventuelt nytt regelverk, og at hva som kreves av utredninger og kunnskapsbaserte løsninger vil det ta tid å kunne få svar på.

Tilgjengelighet for nødetater må utredes.

For eventuell virksomhet som kommer under storulykkeforskriften forutsetter vi at DSB sine retningslinjer og anbefalinger tas med i planarbeidet. Se *veileder om sikkerheten rundt storulykkevirksomheter* (DSB 2016).

Det gjelder særlige regler for eventuell virksomhet som er i befatning med farlige stoffer, jfr. «Lov om vern mot brann, eksplosjon og ulykker med farlig stoff og om brannvesenets redningsoppgaver» (brann- og eksplosjonsvernloven). I lovens kapittel 4 fremgår de ulike pliktene for slike virksomheter.

Konstruksjoner høyere enn 15 meter er definert som luftfartshinder i *forskrift om rapportering, registrering og merking av luftfartshinder* § 2. For veiledning og råd henviser vi til Luftfartstilsynet som sektormyndighet.

Med hilsen

Frode Rabben (e.f.)
underdirektør
Kommunal- og justisavdelingen

Thomas Møller
seniorrådgiver
Kommunal- og justisavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent

Saksbehandlere:

Kommunal og justis: Thomas Møller – 74 16 81 26

Klima og miljø: Beate Sundgård – 73 19 92 61

Landbruk: Aino Holst Oksdøl – 74 16 82 00

Samfunnssikkerhet: Kjersti Dalen Stæhli – 73 19 93 34

Oppvekst og Velferd, Helse og omsorg: Ann Marit Kristiansen – 74 16 84 37

Reindrift: Svein Bjørk – 74 13 80 57

Kopi til:

Heim kommune

Trøndelag fylkeskommune

Trondheimsveien 1

Fylkets hus, Postboks 2560

7200

7735

KYRKSÆTERØRA

STEINKJER